

Πειραματικό Δ.Σ. Φλώρινας

Υπεύθυνη εκπαιδευτικός : Πουγαρίδου Παρασκευή

Τάξεις: Α, Β΄

«Μεγάλοι ζωγράφοι»

1. Σύνοψη περιγραφή του προγράμματος

Το πρόγραμμα στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών με το έργο κορυφαίων εικαστικών Ελλήνων και ξένων. Η επαφή με τα έργα διαφόρων τεχνοτροπιών και εποχών, οδηγεί τους μαθητές στη διαμόρφωση μίας πρώτης εντύπωσης για τον κόσμο των εικαστικών τεχνών και την πολυπλοκότητα της έκφρασης των συναισθημάτων μέσω της χρήσης της τέχνης. Διάσημοι ζωγράφοι «ταξιδεύουν» στη σχολική αίθουσα. Το έργο τους παρουσιάζεται στους μαθητές και δίνει το έναυσμα για συζήτηση σχετική με τα χρώματα, τις τεχνικές, τα τοπία ή τα πρόσωπα που επιλέγουν να απεικονίσουν οι δημιουργοί. Οι μαθητές καλούνται να παρατηρήσουν με λεπτομέρεια τους πίνακες, να εντοπίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, να τους συγκρίνουν με τα έργα άλλων δημιουργών ή άλλων εποχών. Σε κάθε περίπτωση ενθαρρύνονται να εκφράσουν τα συναισθήματα και τις σκέψεις που τους δημιουργεί ο «διάλογος» με το έργο τέχνης. Η δημιουργία έργων από τους μαθητές που μιμούνται αυτά τα έργα ή αποτελούν αποτέλεσμα της επαφής με αυτά μετατρέπει τους μαθητές σε δημιουργούς ή «μεγάλους ζωγράφους».

2. Κριτήρια επιλογής θέματος

Η εικαστική δημιουργία ως μέσο έκφρασης αποτελεί στοιχείο του παγκόσμιου πολιτισμού. Η επαφή με έργα Ελλήνων και ξένων εικαστικών και η γνωριμία με τα εικαστικά ρεύματα, βοηθάει τους μαθητές να αντιληφθούν την οικουμενικότητα της τέχνης και των μηνυμάτων της, καθώς και τον τρόπο που αυτή λειτουργεί ως εφελτήριο για τη γέννηση του πολιτισμού.

3. Σκοπός και στόχοι

3.1. Σκοπός: Το πρόγραμμα στόχευε στη γνωριμία των μαθητών με κορυφαία έργα ζωγραφικής και ξεχωριστούς ζωγράφους του παγκόσμιου στερεώματος. Ενθάρρυνε την έκφραση των συναισθημάτων που δημιουργεί η επαφή με την τέχνη της ζωγραφικής και την αυτοέκφραση μέσα από τη δημιουργία των δικών τους εικαστικών έργων.

3.2.Στόχοι

Μέσα από την υλοποίηση του προγράμματος επιδιώκεται οι μαθητές:

- 1) Να ονομάζουν κορυφαίους ζωγράφους
- 2) Να ξεχωρίζουν έργα ξεχωριστής εικαστικής σημασίας και να τα ονομάζουν
- 3) Να περιγράφουν πίνακες σημαίνουσας σημασίας
- 4) Να εντοπίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τεχνικής διάσημων δημιουργών
- 5) Να δημιουργούν δικά τους έργα με αφορμή έργα σημανόντων καλλιτεχνών
- 6) Να πειραματιστούν με νέα υλικά
- 7) Να δοκιμάσουν νέες τεχνικές που θα διδαχθούν από την παρατήρηση των μεγάλων ζωγράφων
- 8) Να παραγάγουν προφορικό και γραπτό λόγο με αφορμή έναν πίνακα.

4. Πεδία σύνδεσης με το Πρόγραμμα Σπουδών

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης του project έλαβαν χώρα δραστηριότητες που συνδέονταν με τα μαθήματα της Γλώσσας (παραγωγή προφορικού λόγου, περιγραφή και παρουσίαση έργων στην τάξη), της Ιστορίας (οι ιστορικές συνθήκες που «γέννησαν» τους μεγάλους ζωγράφους και τα έργα τους).

5.Οργάνωση, χρονική διάρκεια προγράμματος

Η Α΄ τάξη αποτελούνταν από 22 μαθητές, 11 κορίτσια και 11 αγόρια και η Β΄ τάξη από 21 μαθητές, 11 αγόρια και 10 κορίτσια. Ανάλογα με τον υπό πραγμάτευση έργο, οι μαθητές

καλούνταν να εργαστούν ατομικά, εταιρικά ή ομαδικά. Διαμορφώθηκε ένα χρονοδιάγραμμα 10 εβδομάδων (Δεκέμβριος 2018- Μάιος 2019). Κάθε εβδομάδα οι μαθητές γνώριζαν έναν νέο καλλιτέχνη και κάποιο σημαίνον ή κάποια σημαίνοντα έργα του. Στη συνέχεια, οι μαθητές δημιουργούσαν δικά τους έργα, άλλοτε μιμούμενοι τους καλλιτέχνες και άλλοτε πειραματιζόμενοι με νέες τεχνικές και υλικά. Παρόλο που στο αρχικό χρονοδιάγραμμα προβλεπόταν η ενασχόληση με τον κάθε καλλιτέχνη για 2 ώρες εβδομαδιαία, σε πολλές περιπτώσεις το πλάνο αυτό καταστρατηγήθηκε είτε λόγω της σημαντικότητας του έργου κάποιων δημιουργών (π.χ. Van Gogh) είτε λόγω του έντονου ενδιαφέροντος που επέδειξαν οι μαθητές για κάποιες θεματικές ή δημιουργούς (π.χ. Τα ανοιχτά παράθυρα του Henri Matisse). Έτσι, το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε σε 15 εβδομάδες.

Το χρονοδιάγραμμα που διαμορφώθηκε περιελάμβανε τις ακόλουθες θεματικές:

Μήνας	Καλλιτέχνης	Έργο - Θεματική
Δεκέμβριος	Νικηφόρος Λύτρας	Τα κάλαντα
Ιανουάριος	Henri Matisse	Τα «ανοιχτά» παράθυρα
	Van Gogh	Έναστρη νύχτα
Φεβρουάριος	Van Gogh	Βεράντα καφεενείου, Σιταροχώραφο με κοράκια
	Pablo Picasso	Οι πιερότοι
	Joan Miro	Το καρναβάλι του Αρλεκίνου
Μάρτιος	Γιάννης Τσαρούχης	Οι τέσσερις εποχές
	Λεονάρντο Ντα Βίντσι	Οι κυρίες που ζωγράφιζε ο Λεονάρντο
	Λεονάρντο Ντα Βίντσι	Μυστικός δείπνος
	Θεόφιλος	Έλληνες ήρωες

Απρίλιος	Αγιογράφοι	Το Πάσχα μέσα από τις παραστάσεις των αγιογραφιών
	Αγιογράφοι	Το Πάσχα μέσα από τις παραστάσεις των αγιογραφιών
Μάιος	Έργα των Van Gogh, Renoir κ.α.	Λουλούδια σε βάζα
	Μιχάλης Οικονόμου	Το σπίτι του ψαρά
	Νικόλαος Λύτρας	Το ψάθινο καπέλο

6. Πορεία ανάπτυξης δραστηριοτήτων

Κάθε εβδομάδα ένα διδακτικό δίωρο αφιερώνεται στην επεξεργασία του έργου ενός μεγάλου ζωγράφου. Εξετάζεται μία πτυχή του έργου του (π.χ. Οι πιερότοι του Πικάσο). Γίνεται συνοπτική αναφορά στα βιογραφικά και στις σπουδές του δημιουργού. Μέσα από την παρουσίαση έργων του και την επεξεργασία τους, γίνεται προσπάθεια αποκωδικοποίησης των μηνυμάτων τους και προσδιορισμού των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους. Στη συνέχεια, γίνεται μία προσπάθεια συσχετισμού των υπό μελέτη έργων με την εποχή που αυτά δημιουργήθηκαν. Στη φάση της δημιουργίας, καλούμε τους μαθητές να ζωγραφίσουν, όπως οι μεγάλοι δημιουργοί, εμπνεόμενοι από τα έργα τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις καλλιτεχνών εξετάζεται και ο τρόπος που αυτοί συστηματοποιούν την ενασχόλησή τους με την τέχνη, και παράγουν και άλλα έργα, όπως π.χ. έργα γλυπτικής. Σε άλλες περιπτώσεις καλούμε τους μαθητές να πειραματιστούν με νέες τεχνικές (π.χ. ζωγράφισε όπως ο Van Gogh, τεχνική στροβιλισμάτων) ή με νέα υλικά. Οι μαθητές έτσι πειραματίστηκαν στη χρήση της τέμπερας, της ξυλομπογιάς και του κολάζ.

7. Αξιολόγηση

Η επαφή των μαθητών με την τέχνη φέρνει σε επαφή τους μαθητές με μνημεία του παγκόσμιου πολιτισμού. Τους μετατρέπει σε κοινωνούς της παγκόσμιας πολιτισμικής κληρονομιάς και των αξιών που αυτή επιδιώκει να καλλιεργήσει. Η ενίσχυση της αυτοέκφρασής τους από την άλλη μέσα από το έναυσμα που τους δίνει η επαφή με την τέχνη αποτελεί πηγή χαράς, έμπνευσης και δημιουργίας ανεξάρτητα από τα όποια αποτελέσματά της.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Οι μαθητές ζωγραφίζουν όπως οι μεγάλοι ζωγράφοι...

Α) Πορτρέτα, όπως ο Ντα Βίντσι

Β) «Ανοιχτά παράθυρα» όπως ο Matisse

Γ) Τον Χειμώνα, όπως ο Τσαρούχης

Δ) «Στροβιλίζοντας», όπως ο Van Gogh

Ε) Λουλούδια σε βάζο

Στ) Πιερότους, όπως ο Πικάσο

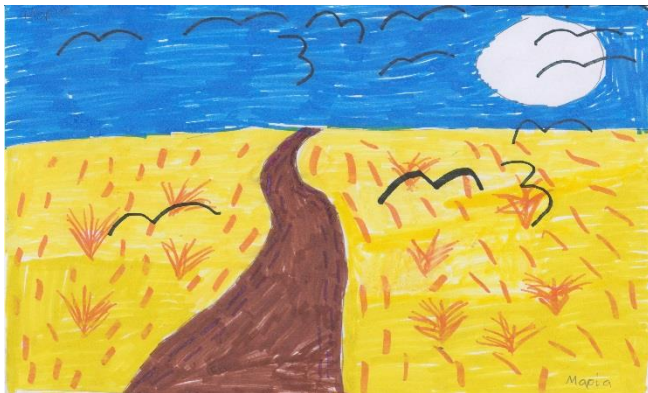
Ζ) Δωμάτιο, όπως ο Van Gogh

Η) «Καφενείο με τάρτσες»

Θ) «Σιτοχώρα με κοράκια»

Ι) Το καρναβάλι του Αρλεκίνου, όπως ο Μιρό.

